

CONTRIBUȚII ALE EVREIMII TIMIȘORENE LA BOGĂȚIA MULTICULTURALĂ A ORAȘULUI - PERSONALITĂȚI DE MARCĂ

CONTRIBUTIONS OF TIMIȘOARA'S JEWISH COMMUNITY TO THE MULTICULTURAL RICHNESS OF THE CITY - FAMOUS PERSONALITIES

Ladislau Roth

Ladislau Roth, născut la Satu Mare în 4 iulie 1920, este compozitor, dirijor de orchestră și de cor. În 1944 a fost deportat împreună cu părinții la Auschwitz, mama sa fiind ucisă imediat. Roth împreună cu tatăl său au fost transferați în lagăre de muncă forțată din Austria, la Melk și Ebensee, care țineau de lagărul de concentrare Mauthausen. Supraviețuirea tatălului și a fiului se datorează faptului că Tânărul cântă într-o mică orchestră în lagăr. După eliberare, Ladislau Roth studiază compozitie, orchestrație și dirijat la Academia de Muzică „Franz Liszt” din Budapesta.

Ladislau Roth is a composer and orchestra and choir conductor born in Satu Mare on July 4, 1920. In 1944 he was deported with his parents to Auschwitz, his mother being killed on arrival. Roth and his father were transferred to forced labor camps in Austria, at Melk and Ebensee, which belonged to the Mauthausen concentration camp. The survival of the father and son is due to the fact that the young Roth played in a small orchestra in the camp. After his release, Ladislau Roth studied composition, orchestration and conducting at the "Franz Liszt" Academy of Music in Budapest.

Începând cu anul 1953, Ladislau Roth devine prim-dirijor al Operei de Stat din Timișoara, dirijând sute de spectacole de operă, balet și operetă. În această perioadă a compus un Divertimento pentru orchestră (1951), o Uvertură pentru tineret (1953), o Pastorală (1954), toate prezentate în concertele Filarmonicii „Banatul” din Timișoara. În 1958 își desface contractul de muncă, fiindcă solicitase emigrarea în Israel.

In 1953, Ladislau Roth became first conductor of the Timișoara State Opera, conducting hundreds of opera, ballet and operetta performances. He composed during this period a Divertimento for orchestra (1951), an Overture for youth (1953), a Pastoral (1954), all of which premiered at the "Banatul" Philharmonic of Timișoara. In 1958 his employment contract was terminated because he had applied to emigrate to Israel.

În anul 1960, Ladislau Roth se stabilește în Israel și activează din același an la Opera israeliană, apoi la Orchestra Radiodifuziunii din Ierusalim (1961), Filarmonica din Tel Aviv (1963), Orchestra Radio Tel-Aviv (1971), Orchestra Simfonică Radio, și la Corul și Orchestra de estradă a Radiodifuziunii israeliene din Ierusalim. În anul 1965 a devenit dirijorul corului de copii și tineret Makelat Yeladim „Tzadikov” din Jaffa. De asemenea, a predat arta dirijatului la Academia de muzică și balet din Ierusalim. Ladislau Roth a dirijat spectacole de operă la Opera din Tel Aviv, dar și în străinătate (Mexic, Statele Unite, Africa de Sud, Austria, Olanda, Copenhaga, Manchester, Hong-Kong, Sydney).

In 1960 Ladislau Roth settled in Israel and worked at the Israeli Opera, then at the Jerusalem Broadcasting Orchestra (1961), Tel Aviv Philharmonic (1963), Tel Aviv Radio Orchestra (1971), Radio Symphony Orchestra and the Israeli Broadcasting Choir and Stage Orchestra in Jerusalem. In 1965 he became the conductor of the children and youth choir Makelat Yeladim "Tzadikov" in Jaffa. He also taught the art of conducting at the Academy of Music and Ballet in Jerusalem. Ladislau Roth conducted operas at the Tel Aviv Opera, but also abroad (Mexico, the United States, South Africa, Austria, the Netherlands, Copenhagen, Manchester, Hong Kong, Sydney).

Din 1990 până azi, a dirijat numeroase spectacole și concerte la Opera Națională Română din Timișoara, la Brașov, Arad, București, și la Filarmonica Dinu Lipatti din Satu Mare. O activitate continuă o reprezintă scrierea de aranjamente orchestrale (pentru Placido Domingo, Barbara Streisand) și orchestrații de muzică liturgică. Maestrul Ladislau Roth a devenit cetățean de onoare al Municipiului Timișoara în anul 2020.

From 1990 until today, he has conducted numerous performances and concerts at the Romanian National Opera in Timisoara, Brasov, Arad, Bucharest, and at the Dinu Lipatti Philharmonic in Satu Mare. He has written orchestral arrangements (for Placido Domingo, Barbara Streisand) and liturgical music orchestrations. Maestro Ladislau Roth became an honorary citizen of Timisoara in 2020.